

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarum reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Reverendissimo Et Amplissimo S. R. I. Prælato Domino, Domino
Hieronymo Imperialis, & Exempli Monasterii Beatæ Mariæ Virginis de
Cæsarea Abbati Dignissimo S. C. M. Consiliario, Ac Sacellano Perpetuo, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

REVERENDISSIMO

ET

AMPLISSIMO

S. R. I. PRÆLATO

Domino, Domino

HIERONYMO

Imperialis, & Exempti Monasterii
Beatæ MARIÆ Virginis de Cæsarea

ABBATI DIGNISSIMO

S. C. M.

CONSILIARIO,

AC

SACELLANO PERPETUO,

Sacri Ordinis CISTERCIENSIS
per Sueviam

VICARIO GENERALI &c.

DOMINO MEO GRATIOSO.

NON existimo, REVERENDISSIMÆ ac AM-
PLISSIMÆ DOMINÆ PRÆSUL, causam mihi
prolixè orandam, cur in operis hujus fronte
* * * nomen

OMNIA EPISTOLA

Nomen Tuum Amplissimum existare voluerim. Libello enim huic Heliotropii indoles est, ad radiantem solis discum faciem suam convertentis. Hinc ad Insulati Capitis Tui splendorem velut ad solem suum se obsequiosè convertere, ac ad lucidissimos virtutum Tuarum radios folia sua explicare voluit. Ac quemadmodum Heliotropium aureâ suâ foliorum in orbem diffusorum coronâ singulari planè naturæ artificio aureum solis vultum exprimit, ac vel ideo naturali quadam inclinatione, ac ingenito, ut ita dicam, amore in amicam & similem ejus faciem propendet: ita etiam Libellus iste, in quo Quintuplicis Theologiæ traduntur Elementa, Te, omnium harum Theologiarum Scientissimum velut Typus quidam repræsentat, ac vel hoc ipso nomine ad Gratiolas Manus Tuas gestit pervenire, ampliorem lucem à Præsentia Tuâ, utpote Solis instar Clarissimâ, mutuam accepturus. Neque enim errabo REVERENDISSIME AC AMPLISSIME DOMINE PRÆSUL, si Te Soli comparavero, cum tot Tu Virtutibus, ac ille radiis coruscet; hoc tamen Te inter ac illum discrimine, quod is in altum evehctus legem occidendi sibi habeat impositam, Tuæ autem Virtutes semper in ortu, occasum nesciant,

Has

DEDICATORIA.

Has sanè Virtutes Tuas dum intensius non nihil considero, idem mihi contingit, quod iis, qui, dum audacibus Solem oculis intuentur, nimio radiorum solarium splendore ita perstringuntur, ut velut densâ obruti nebulâ circumfusâ lucis nitorem non valeant amplius agnoscere. Hinc quia stupefacto, ac ad fulgidissimum dotum Tuarum lumen caligante animo laudes Tuas moliri non possum, aliquas saltem virtutes, quibus velut stellis lucidissimis Infusatum Caput Tuum resplendet, nictantibus oculis eminus intueri mihi licebit.

Nihil autem hic commemorabo de suavissima Humanitate ac Comitatus Tua, quam Abbatiali Gravitati tam dextrè attemperas, ut omnes gratâ quadam necessitate cogantur Te revereri ac simul etiam amare. Nihil etiam hic afferam de eximiâ Benevolentia Tuâ, quâ Præsulatus fastigium tam suaviter soles demittere, ut etiam me, licet servorum minimum, singulari hætenus amore complexus & favore persecutus fueris: Illud saltem concede REVERENDISSIME AC AMPLISSIME DOMINE PRÆSUL, ut inimitabilem Constantiam Tuam, quâ in armato hoc sæculo, ac funestis his Martis & Mortis temporibus concatenatis belli sævientis injuriis imperterritè obviâsti, mihi liceat correpto
stupore

EPISTOLA

stupore animo admirari. Sanè sicut petra aliqua decumanis pulsata fluctibus ipsâ patientiâ fortius indurescit; ita & Tu videbare in hac temporum acerbitate tolerandi consuetudinem in naturam vincendi convertisse: adeo enim non commovebaris belli calamitatibus, ut omnes adversitates, ad immotos Magnanimitatis Tuæ scopulos allisæ, suam visæ sint indolem exuisse, ac ipsum etiam calamitatum nomen amisisse.

Quid nunc dicam de laudabilissimâ Magnificentia Tuâ, quâ Cænobium novis excoluisti ædificiis: Ecclesiam pulcherrimis adornâsti structuris: Aras preciosissimis nobilitâsti imaginibus? Certè dum stupendæ raritatis horologium profusissimâ liberalitate comparâsti, ac admirandæ majestatis sacellum magnificentia vix non prodigâ excitâsti, quid aliud egisti PRÆSUL AMPLISSIME, quàm quod vel ipsi ferro ac saxi vocem impresseris, quâ Tuas in feram ætatem perennaturas laudes facundâ taciturnitate posteritati loquerentur? At parum erat novum splendorem Ecclesiæ conciliâsse, nisi & ipsos subditorum Tuorum animos exemplo duceres: religiosâ disciplinâ imbueres: ac omnis generis virtutibus redderes ornatissimos. Sanè quantâ sollicitudine Divinum in

Ascete-

DEDICATORIA.

Afceterio Tuo augere Cultum, ac subjectos Tibi religiosos ad laudes Superis, junctis vocibus ac animis, alacriter canendas excitare labores, vel ex pretiosissimo Organo, Te jubente in Basilicâ magnificentissimè constructo, abundè licet cognoscere: in quo profectò, quot reperiuntur canoræ fistulæ, tot inveniuntur sonori, ac vel ipsâ variantium tonorum diversitate in unum conspirantes testes, quibus ingens fervor Tuus, quem in promovendâ Divinâ Gloriâ nunquam non præters, liquidissimè probatur.

Illud insuper quantum est, quod Tuos tam sollicitè cures instrui, ipse in literis Versatissimus? Præterquam enim, quod in ipso Celebrissimo Monasterio Tuo à Viris doctissimis, Te volente, difficultates tam Philosophicæ quàm Theologicæ uberrimo Tuorum fructu enodentur: insuper etiam Tuos soles numero bene magno Ingolstadium mittere, ut in famosissimâ illâ Universitate optima quæque ingenia velut ampli ac opimi agri recepto defæcatissimo scientiarum semine efflorescant, ac ad copiosam messem Cænobio Tuo inferendam fiant matura. Sanè quantos in prælaudato Athenæo eruditionis thesauros Tui sibi comparent, vel ipsa domus, in loco illo Tibi

EPISTOLA

subjecta, testis esse potest locupletissimus: utpote in quâ hoc ipso anni scholastici curriculo non pauci Tuorum partim Philosophiæ ac Theologiæ, partim etiam Juri Civili ac Canonico labore adeò improbo insudârunt, ut in Eruditione ac Scientiâ omnibus aliis, si non superiores, at certè pares fuerint iudicati. Profectò intranti domum illam dubium suboriri dicitur, an Asceterium aliquod num verò Musæum ingrediatur: adeo enim Religio ac Eruditio locum illum perhibentur insecuisse, ut videantur laudabilissimo certamine de primatu velle contendere, ac quævis præ alterâ victoriæ palmam obtinere.

Sed cur in spatiosos ac speciosos meritissimarum laudum Tuarum campos conor excurrere REVERENDISSIME ac AMPLISSIME DOMINE PRÆSUL, cum tamen breviori viâ mihi liceat ad præfixum finem pertingere? Si enim hoc unicum dicam, quod in Celeberrimo Cæsarensi Monasterio Mytrati obeas Pastoris munus, Tuarum, ni fallor, Iliadem Virtutum in nuce exhibebo. Exhibebo, inquam, Præclarissimarum dotum Tuarum Iliadem in nuce, si dicam, quod in eâ Religione collocatus sis in alto Præsulatûs amplissimi fastigio, quæ velut exundans fluvius universam Europam adeò copiosè

DEDICATORIA.

piosè inundavit, ut hodie Sacratissimi Cisterciensis Ordinis Monasteria 247. numerare liceat, omnia tum hominibus religiosissimis refertissima, tum bonis exquisitissimis instructissima. Si dicam, quod Abbas sis Amplissimus Ordinis sanctorum hominum adeò feracis, ut, teste R. P. Christophoro Henriquez in Menologio ad laudem Sacratissimi Cisterciensis Ordinis conscripto, Germania ejus Ordinis Sanctos numeret 350. Hispania 2123. Gallia 307. Anglia 45. Scotia 208. Hibernia 61. Polonia 130. Bohemia 4. Italia 35. Belgium 194. omnes Sanctitatis famam celebratissimos. Si dicam, quod in Cænobio non aliam in terris quam Pontificiam ac Cæsaream Majestatem reverente, nec minus nobilissimorum privilegiorum multitudine, quam exquisitissimorum bonorum amplitudine illustri Abbatiali fulgeas dignitate. Si dicam, quod in Antiquissimo ac ob nunquam interruptum religionis cultum famosissimo Monasterio, 34. habueris Antecessores, omnes tum vitæ sanctitate, tum religionis zelo, tum in subjectos charitate celebratissimos. Si dicam, quod non per saltum, sed gradatim, postquam prius Oeconomii officium fidelissimè obiisses: Oratorem Ecclesiasticum zelosissimè egisses:

* §

onus

EPISTOLA

onus Confessarii constantissimè subiisses: ac munere Prioris laudabilissimè functus esses, ad Infulatam hanc Dignitatem ascenderis. Si dicam denique, quod in Myraturum Caput Tuum Magnanimitas cum Humilitate, Doctrina cum Pietate, Prudentia Oeconomica cum ingenti in omnes Liberalitate unanimi concordia conjuraverint.

At quò abrior ad virtutum Tuarum splendorem attonitus: navem litori advertere tum modestia tum etiam imbecillitas jubet. Et, nì fallor, jam adverto, quod blandâ nauseâ fastidire sermones hos incipias. Quare abrumpo, non ignarus, decere potius admirari tantas virtutes, quàm linguâ balbutiente non sufficienter laudare. Id quod faciam, obsequiis posthac expressurus, quod dictione modo non potui.

Illud saltem adhuc precibus demissis à Te contendo atque efflagito, REVERENDISSIME ac AMPLISSIME DOMINE PRÆSUL, ut libellum hunc in gratitudinis nunquam intermoritura tesseram, in promptissimæ ad servitia voluntatis testem, in obsequiorum debitorum pignus, in effusissimi denique versus Amplitudinem Tuam animi argumentum accipias, ac sicut ante hac, ita & imposterum adspirantibus Gratiolæ

DEDICATORIA.

tiosæ Benevolentiaæ Tuæ Favoniis me, meosque
foveas. Id quod si gratiose facere dignatus
fueris, tunc pro tantâ gratiâ nunquam posthac
cessabo ardentissimis cælum precibus impete-
re, ut tantum Patronum, ac Præsulem poste-
ritatis aures laudibus Suis impleturum Sibimet
ipsi, Celeberrimo Cænobio, ac denique Clie-
ntibus devotissimis quàm diutissimè conservet
Sospitem. Ita vovet Dilingæ XIII. Calendas
Septembris, ipsissimo die Mellifluo Doctori Sa-
cro. Anno à Partu Virgineo M. DC, LXXIX.

Rev.^{ma} & Amplissimæ

Dominationis Vestræ

Servus humillimus

JOAN. CASPARUS BENCARD,
Bibliopola Academicus.